

BTSO–2007 250 FİRMA ARAŞTIRMASINDA İLK 10 İHRACAT FİRMASI

Prof.Dr. Erol İYİBOZKURT

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO) yıllardır sürdürdüğü Bursa'daki 250 Büyük Firma Çalışmasının 2007 yılına ait olanını da tamamladı.2007 içinde 250 firmanın toplam cirosu 30 milyar 77 milyon 115 bin 940 YTL dir; toplam ihracat ise 8 milyar 488 milyon 804 bin 538 dolardır. 2006 yılından 2007 yılına toplam cirodaki artış yaklaşık yüzde 10'dur. Enflasyon dikkate alındığında 2006 dan 2007'ye ciroda reel anlamda fazla bir artış olmadığı düşünülebilir. Çünkü ciro rakamları YTL cinsinden bir ve bu yüzden enflasyon oranı kadar düzeltme yapmak gerekir. Buna karşılık 2006 yılından 2007 yılına ihracattaki artış yaklaşık yüzde 20 dir. İhracat rakamları dolar cinsinden olduğundan ihracattaki reel artışta yaklaşık bu yüzde artış dolayındadır.

2007 yılı 250 büyük firmasının ciroya göre ilk 10 sırasını alan firmaların ciroları toplamı, 250 firmanın toplam cirosunun yaklaşık yarısını (yüzde 45'ini),ihracata göre sıralamada ilk 10 firmanın toplam ihracatı 250 firmanın toplam ihracatının yaklaşık dörtte üçünü (yüzde 73 ünü) oluşturmaktadır. Bu nedenle Bursa ekonomisinin ihracat yapısı, ihracat sıralamasında ilk 10 sırayı alan firmalarca genel olarak temsil edilebilir. Ciroya göre ilk 10 firma ile ihracata göre ilk 10 firmada sadece 2 firma farklıdır. Ciroda ilk 10 da Süttaş (ihracatta 107.sırada) ve Korteks Mensucat (ihracatta 12.sırada)yer alırken, ihracat sıralamasında onların yerine Küçük çalık Tekstil (ciroda 21.sırada)ve Durmazlar Makine (ciroda 28.sırada) bulunmaktadır.(Ekteki Tabloda ihracattaki sıralamada yer alan ilk 10 firmanın durumu izlenebilir).

İhracatta satılan ürünlerin katma değeri önemlidir. Katma değeri yüksek ürünlerin ihrac edilmesinin ülkeye daha fazla kazanç sağlayacağı açıktır. Bu açıdan bakıldığında firmaların brüt katma değerinin üretimden satışlara (üretimden satışların ürünlerin toplam piyasa değerini 2007 yılı için yansıttığını varsayarak) oranı firmaların ürettikleri ürünlerin katma değer yüzdeleri hakkında bir fikir verebilir. Bu orandan elde edilen katma değer yüzdeleri içinde en yüksek yüzde Bosch Sanayi ve Ticaret firmasıdır. Onu Küçükçalık Tekstil, Comonante Döktaş Dökümcülük, Asil Çelik ve Durmazlar Makine firmaları izlemektedir. Diğer firmaların brüt katma değer/üretimden satışlar yüzdeleri Tabloda görülebilir.

İlk 10 ihracat firmasının ihracatlarının ücretle çalışanların sayısına oranı firmalarda bir işçinin ihracata katkısını ortalama bir rakam olarak yansıtır. Tabloda bu miktarlarda yer almaktadır. Tablodan görüldüğü gibi işçi başına düşen ihracat rakamı en fazla Yeşim Satış Mağazalarında görülmektedir. İkinci ve üçüncü sırada ise Oyak-Renault ile Türk Prysmian bulunmaktadır. Tofaş –Türk Otomobil dördüncü sıradadır.

**BTSO-2007 250 BÜYÜK FİRMA ARAŞTIRMASINDA
İLK 10 İHRACAT FİRMASI**

Firma	2006 İhracat Sıralaması	2006 Ciroya Göre Sıralama	2007 Ciroya Göre Sıralama	(%) Brüt Katma Değer/Üretimden Satışlar	İhracat \$/ Ücretle Çalışanlar Ortalaması
1-Oyak Renault	1	1	1	%10	427 008
2-TOFAŞ-Türk Otomobil Fabrikası	2	2	2	%13	256 214
3-Bosch San. veTic. A.Ş.	3	3	3	%45	188 000
4-Yeşim Satış Mağazası(*)	4	6	5	%0.5	3 260 808
5-Componento Döktaş Dökümcülük	5	9	9	%19	103 319
6-Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri	7	8	6	%7	318 202
7-Borçelik	8	4	4	%8	232 359
8-Asil Çelik	11	14	10	%18	176 229
9-Durmazlar Makine	10	29	28	%16	148 091
10-Küçükçalık Tekstil	6	19	21	%19	49 988

(*) Yeşim Satış Mağazası için Brüt Katma Değer/üretimden satışlar oranının hesabında → Üretimden satışlar olmadığından yerine ciro rakamı dikkate alınmıştır.